

අමෙසනිය කුසුම

නිරාජ ගුණසේකර

නම නැති ගස

ජාත්‍යන්තර පාසල් පරිශ්‍රය තුළ නම නොදන්න එක තනි ගසක් ඇත.

නොදැනීම
විල්ල ඇතැයි සිතුවද
වෙන යම් නමක්දැයි
නොදැනීම් කිසිවක්
නියම නම
කියන්න
ඒ ආගන්තුකයැයි
අප රටට
එතෙක් කඳු බඩ වඩා ඉහළට
කැණෙයි ඒ
මේ බිම මැද
දළ මල් එළඳ
අග නිහ
ඇතත්
තැන තැන
පත් නැත...
ගසක් වෙයි
නිස අතු අත්
පවා
අහසට ඔසවන

ඉරක් පතුරා රැස් නෙද
තුටින් වැජඹෙත් ඒ මැද
අක් මුල්
විරිත නම් හොත්
කිසිත් පැහැදිලි නැති වුව
ගසක් මැද ඒ ද
උස යන
ගසක් මැද
කඳ තර වන

කරවී කරනා කපුටෙකු
නැගූ හැඩ වුව ඉඳහිට
ඇසෙන තැනෙක තරම්ම
කැණෙත් පරපුටු නාදය
වසන් සමයේ 'අවුරුදු'
තුටින් සමරන් මේ ගස
පැරවී මේ ගහ පාමුල
ගසක්
ජාතික නිහය

විපුලි නිරෝමිණී හෙට්ටිආරච්චි

('රූ' කාව්‍ය සංග්‍රහය - 2015)

රූපකාර්ටවත් කවි බස යනු කුමක්දැයි යන්න මනා ලෙස විටහාගන්නට මං පෙන් විවර කරන කවියකි මේ. විවිධ වැනිත් එක පුරුද්දක නො ගනු ලබන විවිධාකාර රූපකාර්ටවත් නැත මෝර්ණයක් සේ එල්ලා ලියන කවියකට වඩා කවියේ සමෝර්ණයම එකම රූපකාර්ටවත් කැටිකර මින් ඇති මේ කවිය මගේ සිත් ගත්තේ මෙය ලියූ කවිදිය එළඹෙන යොදාගත් රූපකාර්ටවත් අනුගතියත් අතර ඇති සාමාන්‍යත් ඒ තුළින් මතුකරන අපූර්ව අර්ථ නිරූපණයන් නිසාය. ජාත්‍යන්තර පාසල් භූමියක වැඩෙන නම නොදන්න ගසක් ඇත කවි නිමිත්ත සපයන අතර එම පොළොව හැදෙන වැඩෙන නම නොදන්න ගස යනු ම

අතර හානුවකින්, එසේත් නැත්නම් ජාත්‍යන්තර හානුව වන ඉංග්‍රීසියෙන් ඉගෙන චන්දනා සිසුන්ම බව සිටුවූ කරන්නට ඇ සමත් වන්නේ ඇත්ත කා- ව්‍යමය ප්‍රතිභාව තුළින් ඒ දෙපාර්ශවයම අතිමුහුණ හා ප්‍රතිමුහුණ කිරීමෙන් නැවුම් අත්දැකීමක් ලැබෙන්නට හැකැස්වීමෙනි.

ඇ කවිය පටන්ගන්නේම 'නොදැනීම' යැයි පවසමිනි. ඒ වචනය පවා කවියට නිමිත්ත වූ ඒ තනි ගස කෙසේ වෙතත් මුලින්ම ඒ භූමියේ ඇති ආගන්තුක බවක් කියා පානා වැනිය. ඇතත්, එය ජාත්‍යන්තර පාසල් පරිශ්‍රයකි; ඊකක් වෙනස්ය. නමුත් ඒත් මේ පොළවමය. මෙතෙක් මේ වෙනස හා සාමාන්‍ය අතර ගැටළුව නිරාකරණය කරගන්නට මෙවැනි කවියකින් ලැබෙන සියුම් ආචාරය ධාරා මගන් වටහේය. ඇ කියනා පරිදි ඒ හුදකලා තනි ගසට කියනා නමක් කවුරුවත් නොදැනී. නමුදු ඒත් ගසකි. මේ පොළවම අක් මුල් බැසගත් නොදැනී අවුටත් බැහැරගෙන හැදුණු ගසකි. ඉන් නැගවුම්කරණය කරන්නේ ජාත්‍යන්තර හානුව කතා කරන ඒ පාසල් සිසුන්ම වියයුතුය. ඔවුන්ද මේ පොළවම දැරුවෝය. විදෙස් බසක් ඉගෙන ගත්තද වෙනත් වෙනත් අවශ්‍යතා හා බලවේග හා සාධක ඔස්සේ ඔවුන්ට එහි ගෙනත් තැබුවද උනුනුත් පස ගසා සිටින්නේම අප නැමෝටම උරුම මේ එකම මහ පොළව මගය.

ඇ විටක සිතන්නේ ඒ තනි ගස වල් ඇතැයි ගසක් වත් දැයි කියාය. ඒ අප සැමගේම යටි සිතේ අවිඥානගත අදහස් සිතුවිල්ලක් වැනිය. 'රට දෙල්' වගේ වඩාත් නොදැ විදේශීය නමක් නොකියා 'වල් ඇතැයි' වගේ කෙටකට නැති කැපෙටට බර පහත් නමක්ම අපට සිතන්නේ අප ඒ දිනා බලන අවු තක්සේරුගත අවබෝධය නිසා නොවේද? මුලින් කියූ ලෙස මේ ගස මුළු මහත් ජාත්‍යන්තර පාසල් ඔසන ප්‍රජාව සංකේතවත් කරන්නේ නම්, ඒ දෙය 'වල් ඇතැයි' ගසක් දෙය බලන බැඳිල්ලෙන්ම හැඟෙන්නේ අපේ සිත්වල තවමත් මේ ජාත්‍යන්තර පාසල් කෙරේ නිශ්‍යන කුඩම්මාගේ සැලකිල්ලක් වැනි අපරිච්ඡිත නොවේද? ඇ ඉතා සුසංමව මේ කවියට තගන්නේ මුළු මහත් සාමාන්‍යයක් සිත් සහන් තුළ පැල පැවිණි වුණු අවුටත් බැහැරගෙන වින්තරයක් ගත මගක් අනෙකක්ද? නමුත් ඇ එය වඩාත් විවෘතව තමාත් මේ සාමාන්‍යයේ පුරුකක් යැයි යන මනා වැටහුමෙන්, ඒ වරදකාරී බව තමනුත් පිළිගනිමින්ම ලියන එක ගැන හා ඒ අවංකත්වය ගැන මම සතුටු වෙමි.

වල් ඇතැයි ගසක් වත් නොවෙයි නම් වෙන කුමන ගසක් දැයි යන පැහැය අපට මෙන්ම අත් අයටත් ඇත. කවුරුවත් ඒ ගස කුමක් දැයි නොදැනී. බො- හෝ ඇසෙත් එය අප රටට ආගන්තුක යැයි කියා දෙස් දෙවොල් දෙකි. මුල්ම කවි පද අතර ඇ කියන දෙය එයයි. ජාත්‍යන්තර පාසලක ඉගෙන ගත් පලියට ඔවුන්ගෙන් බහුතරය මේ පොළවමට අයිති දරුවෝ නොවෙත්ද? අත් බසක් කතා කළ

'අපෙතිස කුසුම' තීරුව දිග හැරෙන්නේ අපේ නිහ ගත් කවියක විඳුම් විඳුම් කෙබඳුද යන්න සහාදු ඔබත් සමඟ බෙදා හදා ගන්නටය. මෙය තවත් එක කාව්‍ය විචාරයක් නොවන අතර ජාත්‍යන්තර ලබන කවියක් වැනි නොවේ. මිණුම් දුඛ හා විචාරයන්ගෙන් ගලවා තබා කවිය තුළම ගිලී ගිලී රස උල්පත් පාදා ගන්නයි මේ කුඩා වැසම.

පමණක් ඔවුනු අත් රටකට අයිති ආගන්තුක පිරිසක් වෙත්ද? අප සමාජයේ පවතින මෙතෙක් මේ පටු මානසිකත්වය ප්‍රශ්න කරන ඇගේ කවි පද අති ප්‍රබලය. තමන් වඩාත් නිවැරදි යැයි කියමින් වැරදි පෙන්වා දෙනවා වෙනුවට මෙහිදී ඇ කරන්නේ තමනුත් ඒ වරදකාරී ක්‍රියාදාමයේම පුරුකක් බව පසක් කරගනිමින් ඒ වරදකාරී බව පිළිගනිමින් එය නිවැරදි කරගෙන පුළු හෝ අත්වලක් සැපයීමය.

තම ගම් වාසගම් නොදැන සිටියද කඳු බඩ වඩා ඉහළට ගැන දළ මල් එළ දරා සිටින ඒ ගස ඒ පොළවට අගනය වී නමාරය. ඒ පාසල් භූමියේ සිසුවන් පවා එසේ නොවේද? ඔවුනුත් මව් බාසා- වෙන් කතා කරන අනෙක් පාසල් දරුවන් සේම තමන්ගේ අකුරු තමන්ගේම විදියකට නොඅනුලෝමවේද? ඔවුනුත් නොදැනී ගිලිප ගැස්නු ප්‍රභූ නොකරන්නේද? ඉතින් මේ බාසමය වෙනස්කම ඉහ මුලින් රූවා ගෙන මේ දරුවන් ගැන අපුලෙත් බලනවා වෙනුවට දුකරුවු වගේම ගැන්ගම් අනෙක් පාසල් දරුවන් දෙය බලනාකාරයෙන්ම සාමාන්‍යතාවෙන් බැඳීම කොතරම් මානවයද? නමුත් මිනිසුන් ලෙස සමා- ජයක් ලෙස තවම අප එතරම් මුහුකුරා ගොස් නැත. තවම මේ අප පසු කරන්නේ ඒ ප්‍රාථමික ළදරු අවධියයි. දළ මල් එළ ගත වැඩුණද ඒ නම නොදන්න ගසට බොහෝ අග නිහ ඇති බව ඇ පවසයි. කිසිම කෙනෙකුගේ සානුක යළිපා- ගමක් ඒ වෙනුවෙන් නැත. නොසැලකිල්ලට ලක්වුණු මේ ගස

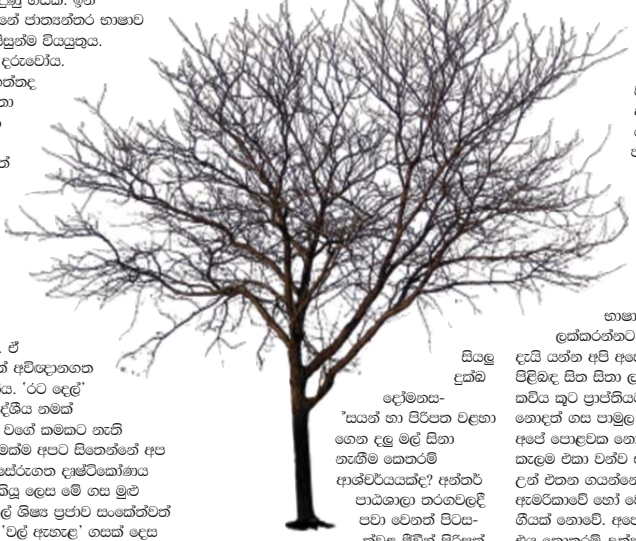
ලොව මෙතරම් සුන්දර වේද? එවන් පසුබිමක අප වඩාත් දැනුවත් විය යුත්තේ එකිනෙකාගේ වෙනස් කම් අවබෝධ කරගනිමින් ඒ වෙනස්කම්වලට ගරු කරමින් වෙනස් වෙමින් වඩාත් සුසාදන සමාජයක් වෙත නැඹුරු වීම නොවේද? අප සියලු දෙනාම එකම මුහුණකින් පැවතෙන එකම පිරිසක් ලෙස විටහා ගැනීම නොවේද? ඒ අරුතින් මෙවැනි කවියකින් ලැබෙන පුළු ඉටු පැන්දම් එළිය පවා ඇ සිතන පහන විදිය ඉඩසුම්ව අංකක ගණනකින් හෝ කරවන්නට වෙනස් කරගන්නට මග පාදන්නේය.

කරවී කරනා කපුටන් වසුරු හෙළමින් ගස් මහ නැති හඳ දෙයි. එය ඉතාමත් අමිතිරක් දහවන්නකි. මේ කපුටු කරවීවලය එක අතකින් මේ අත් බස කතා කරන පාසල් සිසුන්ට පිටිව ගැනෙන මව් බසෙන් කතාකරන පටු මානසිකත්වයෙන් හෙබි ආත්මාර්ථකමින් පිරිසකගේ හැඩ වියයුතුය. එය කරවීවලයක් බවට පත් වන තුරුම නිහද වේ. මෙහිදී අප කියන්නේ මේ දරුවන් කතාකරන ඉංග්‍රීසියට එරෙහිව සියලුම සියලුම දෙමළ හැඩ කපුටු කරවීවලයක් සේ නැගුණා බව නොවේ; මේ දරුවන් දෙය පවා වෙරළ ස්වරූපයෙන් කතාකරන ඇතැම් පිරිස් ගැන පමණය. ඒ නමුදු විපුලි තම කවියෙන් කියන්නේ ඒ ඊර්ෂ්‍යා සහගත කරවී කරන කපුටු කරවීවල අතිබව මෙන්ම මේ අති 'පරපුටු' යැයි කියන ඉංග්‍රීසිය කෙටුම් ගසක් සේ නැති වඩාත් තදින් පාසල් භූමිය තුළ මතු වූ බවය.

මෙහිදී ඇ 'පරපුටු' යන වචනය යොදන්නේ සදහා උත්ප්‍රාසවත් අයුරකිනි. ඇය ද මේ සමාජයේම පංකාකාරයක් බව සලකන්නේ කවියකින් ඒ වරදකාරී බව බාරගනිමින්ම ඇ එලෙස ලියන්නේ!

මේ කවියේ අවසානයට එළඹෙන්නේ ඇ කියන කරුණ වඩාත් වැදගත්ය. වසන් සමයේ දළ මල් සැදී අවුරුදු ලැබුවා සේ මේ ගස දිලිසයි. නමක් ජාතියක් ජනමයක් නැතැයි කියූ ආගන්තුක යැයි කියූ මේ ගස කිසිදු වෙනසක් නැතිව පාසල් භූමියේ අත් ගස් සේම සිතා සලසයි; සෙවනා සදයි. ඉදිත් මේ දරුවනුත් එළඹෙන නො- වේද? විපුලි ඔවුනට 'පැටවුන්' යැයි අමතන්නීය. ලියන කියන හානුව වෙනස් වූ පමණින් ගර්භාවට ලක්කරන්නට තරම් උත් කළ වරද කුමක් දැයි යන්න අපි අපෙන්ම ඇසිය යුතු වේමු. ඒ පිළිබඳ සිත සිතා ලේපා විය යුතු වේමු. නමුත් මේ කවිය කුටු ප්‍රාජනිකට පත්වන්නේ මෙතෙක් මේ නම නොදැන් ගස පාමුල මේ නොසැලකිලිට ලක් කළ, අපේ පොළොවක නොවේ යැයි අවමන් කළ දරු- කැලම එකා වත්ව එකම ජාතික ගියක් නැගීමයි. උන් එතෙක් ගසන්නේ එංගලන්තයේ හෝ ඇමරිකාවේ හෝ වෙනත් විදෙස් රටක ජාතික ගියක් නොවේ. අපේම ජාතික ගියයි. ඇත්තටම එය කොතරම් උත්ප්‍රාසවත්ද? දැන් අපට සතිප දැයි අසන්නාක් මෙන්, අපේම දිනාවට කැඩපත හරවා අප ඔවුන් ගැන සිතූ විදිය පිළිබඳ අපටම බලා ගැනීමට නැතිවන සේ අපේම නිරූපිත පෙන්වනවා හා සමාන නොවන්නේද? එය? හානුව ආගම වැනි පටු තැනකින් අල්ලාගන්න යාම තුළ මිනිසා අනෙකුටම පිළිබඳ සියුම් අදානයක් ලබාදෙන මේ කවිය විපුලිගේ වසර ගණනක අභ- න්‍යාසයේ ප්‍රතිඵල පෙන්වන්නකි.

ඉතාමත් අවම වචන සංකීර්ණයක්, අනවැසි සියලුම වචන අනෙකර සුසුම අවම වචන ප්‍රමාණයෙන් කියූ මේ පුළු කතාව තුළ කොතරම් විසල් කතාවක් ගොඩ නැගී ඇත්ද? ඇගේ කවිය පාසල් භූමියක ඔහේ නැදුණා නම නොදන්න වල් ගසක් ගැන නොවේ. මේ මුළු මහත් සාමාන්‍යයේම ප්‍රශ්න කරන, ඒ වරදකාරී බව අපටම දැනගන්න ඉඩ හරින ඉඳුමුඛ කැඩපතකි. එය අපට වඩාත් නොදැනී පිරිතය දෙය මිනිසුන් දෙය බලන්නට මාරුවක් තනා දෙන්නේ ලේපාවෙන් අපේ මුහුණු රතු කර දමමිනි.

සියලු දුක්ඛ

දේවගත-
'සයන් හා විවිධ පලවන විලනා ගැන දළ මල් සිතා නැතිම කෙතරම් ආශ්චර්යයක්ද? අන්තර් පාඨශාලා තරගවලදී පවා වෙනත් පිරිස- ක්වල පිවිත් පිරිසක් සේ පැත්තකට කර

තබන, ඉදහිට ගර්භාවට පවා ලක්වන මේ ජාත්‍යන්තර පාසල්වල සියු දරුවන් ඒ නොසලකා නැරඹී කළ පවා තම කුසලතා දැක්වන පෙන්වා ඉදිරියට යාම අගය නොකළ යුතුද? පාසල් භූමියේ දළ කොළ නගා විසල් ගසක් වී වැඩෙන නම නොදන්න කිසිවකුගේ සැලකිල්ල නොලබන මේ මග පාසලේම සිසුන්ගේ පිරිතය පෙන්වා දෙන දර්පනා ප්‍රතිබිම්භයක් නොවේද? අනු ඉති පවා අහසට ඔසවමින් තව තවත් වැඩෙනවා යනුම පාසලෙන් පිටතට ගොස් සුවිසමේ කුසලතාවත් හා ජයග්‍රහණයන් අත්පත් කරගන්නේ මේ දරු දැරියන්ට ඇති හැකියාවම නොවේද?

මේ කවිය තුළ ඇ කියන්නට ගැන් කරන්නේ විවිධ විශම තත්වයට යටත් වූව නැති සිටින තවත් එක දරු පිරිසක් ගැන. ඒ ඔවුන් අනෙක් පාසල් දරුවන්ට වඩා උසස් ආර්ථිකයක තැබීමක් නොවේ. මිනිසුන් විවිධාකාරය. නැමෝම එක විදියට විය යුතු නැත. එතෙක් වුවා නම් මේ